

**МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА
ГРУПАТА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ
КЪМ 30.09.2015 Г.
(неодитиран)**

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Група Българска банка за развитие (Групата ББР) включва „Българска банка за развитие“ АД и нейните дъщерни дружества – „Национален гаранционен фонд“ ЕАД и „Микрофинансираща институция ДЖОБС“ ЕАД, в които Банката е едноличен собственик на капитала.

„Българска банка за развитие“ АД

„Българска банка за развитие“ АД (ББР, Банката) е търговска банка с пълен лиценз, основана през 1999 г. под името Насърчителна банка АД. От основаването си до момента 99,9% от капитала на Банката е собственост на българската държава, чиито права в общото събрание на акционерите на Банката се упражняват от министъра на финансите. През април 2008 г. Народното събрание на Република България прие специален закон (Закон за Българската банка за развитие), по силата на който на Банката се дава статут на банка, провеждаща политики в подкрепа на МСП в страната. С цитираният закон се променя и името на Банката на „Българска банка за развитие“ АД.

Мисията на „Българска банка за развитие“ АД е да бъде основен инструмент и канал за провеждане на държавни политики в икономиката, в т. ч. в целеви сфери, региони, отрасли и социални групи. Банката взаимодейства интензивно с всички останали държавни структури с цел осигуряване на максимално въздействие на насочваните публични средства в подкрепа на развитието на икономиката. Банката няма за основна цел постигането на максимална печалба.

„Национален гаранционен фонд“ ЕАД

„Национален гаранционен фонд“ ЕАД (НГФ) е дружество, учредено на 12.08.2008 г. въз основа на Закона за Българската банка за развитие. Целта на НГФ е да консолидира гаранционната продуктова линия на ББР и да осигурява гаранции на малки и средни предприятия чрез търговските мрежи на търговските банки. Прилагането на гаранционната схема улеснява финансирането за МСП и намалява риска, поеман от търговските банки в страната, кредитиращи МСП.

„Микрофинансираща институция ДЖОБС“ ЕАД

„Микрофинансираща институция ДЖОБС“ ЕАД (МФИ ДЖОБС) е учредена от ББР на 23.12.2010 г. в изпълнение на решение на Министерския съвет номер 818 от 16.11.2010 г. Основна цел на МФИ ДЖОБС е да предоставя достъп до финансиране на микро и малки предприятия, в т.ч. и стартиращи предприемачи, като по този начин намалява тяхната „изключеност“ от пазара на финансови услуги и им дава възможност да развият своя бизнес и да изградят добра кредитна история.

ВЪНШНА СРЕДА

През второто тримесечие на 2015 г. българската икономика регистрира ръст на физическия обем на БВП от 2,3%. Всички икономически сектори, с изключение на строителството, регистрират реален ръст

на своята брутна добавена стойност, като този ръст е най-висок в промишлеността и селското стопанство, както и в някои отрасли на услугите (като операции с недвижими имоти и професионални дейности и научни изследвания). По отношение на крайното използване, основен принос за растежа през второто тримесечие на годината има външното търсене, като износьт расте с 6,9%. Реализираните стойности на износа на стоки и услуги през първото и второто тримесечие на 2015 г. (съответно 13 039 млн. лв. и 14 383 млн. лв.) са най-високите регистрирани за този период на годината, отчитана от НСИ през периода от 2000 г. насам, при това в условията на намаляващи цени на основни за българския износ стокови продукти. От компонентите на вътрешното търсене крайното потребление регистрира спад от 3,1%, а бруто образуването на основен капитал регистрира спад от 0,4% спрямо първото тримесечие на 2014 г. в постоянни цени.

През периода август 2014 г. – юли 2015 г. текущата сметка на платежния баланс се запазва положителна, като тя реализира излишък от 1,7% от БВП (724,8 млн. евро). Един от основните фактори за нейното положително салдо е повишаването на обема на българския износ, но през последните месеци се забелязва известно забавяне в растежа му. Влезлите преки чуждестранни инвестиции в страната за периода август 2014 г. – юли 2015 г. са на стойност от 1 326,9 млн. евро или 3,1% от БВП.

През последните месеци отново бяха регистрирани отрицателни стойности на месечната инфлация в страната. Основна причина за това е динамиката на цените на течните горива на международните пазари, съответно на динамиката на цените на стоки и услуги, които имат относително висока тежест в националната потребителска кошница. Натрупаната от началото на годината инфлация (януари-септември 2015 г.) е -0,5%, след като през летните месеци тя бе станала положителна. Принос за дефлацията в страната имат нехранителните стоки и услугите, докато цените на храните регистрират положителна стойност на инфлацията си от 1,5 %.

Ситуацията на пазара на труда продължава да се подобрява. Нивото на безработица през второто тримесечие на годината намалю до 10,0% и през летните месеци ще намалее допълнително, като ще се колебае в диапазона 9-9,5%. Заетостта продължава да нараства, като според данните от Наблюдението на работната сила, броят на заетите в икономиката (възрастова група 15-64 г.) е с 1 % (29,2 хил. д.) по-висок от този през второто тримесечие на 2014 г.

Към края на август 2015 г. активите на банковата система са на стойност 84,8 млрд. лева. Търсенето на заеман ресурс остава ниско и не се наблюдава съществено раздвижване в динамиката на кредитите за фирми и домакинства. Според данните от банков надзор към БНБ към края на август кредитите за фирми са на стойност от 33,9 млрд. лв., а тези за домакинства са 18,5 млрд. лв.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА НА ГРУПАТА ББР

Към 30.09.2015 г. сумата на активите на Групата ББР възлиза на 1 794 393 хил. лв., в сравнение с 1 826 335 хил. лв. към края на предходното тримесечие и 1 894 495 хил. лв. в края на 2014 г.

Групата на ББР поддържа високи нива на ликвидност и капитализация и значително по-добро от средното за банковата система качество на кредитния портфейл към нефинансови институции и други клиенти. Групата ББР акцентира върху адекватното управление на основните категории риск, на които е изложена, а именно: кредитен, лихвен, пазарен и операционен. За целта Групата използва комплекс от методи и процедури за идентифициране, измерване и контрол на рисковите си експозиции.

Кредитната дейност на ББР се изразява както в директно предоставяне на заемни средства, така и във финансиране посредством програми (продукти) за кредитиране на търговски банки, които с

получените средства предоставят кредити на МСП и селскостопански производители или т.нар. он-лендинг.

Към 30.09.2015 г. размерът на предоставените средства за индиректно кредитиране на бизнеса чрез посредничеството на търговски банки, възлиза на 157 156 хил. лв.

Към стартиралата през първото тримесечие на 2015 г. нова програма на ББР за индиректно финансиране на микро, малък и среден бизнес, с първоначален бюджет от 150 млн. лв., бе проявен интерес от редица банки, като в резултат на извършения подбор бяха одобрени за участие пет от тях, с общ разрешен размер на кредитите от 115 млн. лв. Към 30.09.2015 г. са подписани договори с всички одобрени банки като е стартирало и усвояването на първите траншове по кредитите.

Към 30.09.2015 г. брутният размер на портфейла на Банката от директно предоставени кредити се увеличава номинално с над 40 млн. лв. спрямо края на 2014 г. и с над 21 млн. лв. спрямо второто тримесечие на 2015 г., достигайки 781 453 хил. лв. при 760 399 хил. лв. към края на предходния отчетен период. Размерът на одобрените, но неусвоени кредити към края на третото тримесечие на 2015 г. е 69,3 млн. лева.

Към края на м. септември 2015 г., по линия на стартиралата през първото тримесечие на годината Националната програма за енергийна ефективност (Програмата), са постъпили 1 617 искания за финансиране, като за деветте месеца на 2015 г. са подписани над 1 500 броя договори за предоставяне на целево финансиране. Към 30.09.2015 г. общият размер на договореното финансиране по подписаните договори надвишава 6,1 млн. лв., което е насочено основно за реализация на Фаза I на Програмата. Усвоеният размер възлиза на 2 371 хил. лв.

Кредитите към клиенти в просрочие над 90 дни от корпоративния кредитен портфейл на банката продължават да следват низходяща тенденция. Към 30.09.2015 г. този дял е 10,9% спрямо 12,5% към края предходното тримесечие на годината.

Портфейлът от ценни книжа на разположение за продажба на Групата нараства номинално с 44 975 хил. лв. спрямо края на второто тримесечие на 2015 г. През третото тримесечие на 2015 г. Групата увеличава инвестициите си в дългови ценни книжа, като продължава да използва същите за по-добро управление на временно наличните свободни средства.

През деветте месеца на 2015 г. Групата отчита намаление на вземанията от банки от около 175 млн. лв. или спад от близо 32%. Това е резултат едновременно както от намаление на он-лендинг портфейла, така и на депозитите на междубанков пазар, като отражение на нарастващата ликвидност на пазара.

Перото средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка отбелязва ръст от 26,15% спрямо второто тримесечие на годината и салдото възлиза на 384 773 хил. лв. (30.06.2015 г.: 305 021 хил. лв., 31.03.2015 г.: 633 109 хил. лв.). Това се дължи на доминиращо отрицателните лихви на междубанков пазар при пласиране на краткосрочен ресурс (като алтернативен ликвиден инструмент).

„Национален гаранционен фонд“ ЕАД продължава да работи активно върху предоставянето на гаранции в полза на търговските банки, с които споделя риска по портфейли от кредити на микро, малки и средни предприятия от всички отрасли на икономиката. На 12.06.2015 г. НГФ стартира нова гаранционна схема, като поканени за участие са изпратени до всички търговски банки. В срока за заявяване на интерес (31.07.2015 г.) бяха получени документи от 11 банки. През месец октомври 2015 г. предстои подписване на гаранционни споразумения на обща стойност над 326 млн. лв. Гаранционната схема е продължение на стартиралата през 2014 г. схема, по която срока за включване на кредити изтече на 30.09.2015 г. Към 30.06.2015 г. по тази гаранционна схема, издадените към тринадесетте банки-партньори гаранции са в размер на 59,4 млн. лв. по кредити в размер на 143,7 млн. лв. Общият брой на подкрепените предприятия е 647. По предходната гаранционна схема за собствен риск, действаща в периода 2009-2013

г., поетият гаранционен ангажимент по банкови кредити и гаранции на МСП към 30.06.2015 г. е в размер на 19 млн. лв.

Към 30.09.2015 г. издадените от НГФ гаранции по линия на подписаните споразумения с банки-партньори с предмет осъществяване на дейността по изпълнение на гаранционна схема по „Програма за развитие на селските райони” са в размер на 178 млн. лв. по кредити в размер на 228 млн. лв. Към месец септември 2014 г. гарантираните портфейли към търговските банки бяха коригирани от 1 150 млн. лв. на 300 млн. лв. на база решение на Консултативния комитет по програмата. Освободеният по схемата капитал в размер на 79 млн. евро се възстанови на МЗХ на 19.10.2015 г. съгласно одобрена от ЕК нотификация за изменение на ПРСР. В анекса за възстановяване на средствата бе договорено и удължаване на срока за включване на кредити в гарантирания портфейл до 30.11.2015 г. В края на м. септември 2015 г. бе проведена обществена поръчка за избор на банки-партньори. Документи за участие в процедурата по ЗОП бяха подадени от 5 банки, като след проведената състезателна процедура бяха класирани 4 банки с общ гаранционен портфейл от 60 млн. лв.

По гаранционна схема по Оперативна програма за развитие на Сектор „Рибарство” 2007-2013 г. НГФ има подписани договори с петнадесет банки-партньори. Към 30.09.2015 г. издадените гаранции по схемата са в размер на 23,8 млн. лв. по кредити в размер на 41,6 млн. лв. към 26 бенефициента на програмата. През м. октомври 2015 г. след анулиране на гаранция по програмата по искане от страна на ИАРА бяха възстановени към програмата средства в размер на 3 млн. лв.

На 05.03.2015 г. Управителния съвет на „Българска банка за развитие“ АД отмени взето решение от 31.10.2013 г. по отношение на преобразуването на „Микрофинансираща институция ДЖОБС“ ЕАД чрез вливане в ББР АД. В резултат от тази преценка бе решено отношенията на ББР АД с микропредприятията да бъдат развивани чрез МФИ ДЖОБС като самостоятелно специализирано дъщерно дружество. В тази връзка през април 2015 г. Съвета на директорите на МФИ ДЖОБС прие промени във вътрешнонормативната си уредба с цел стартиране на дейността по директно предоставяне на финансиране на крайни клиенти от името на дружеството.

През второто тримесечие на 2015 г. МФИ ДЖОБС стартира директното предоставяне на микрокредити, като до края на септември 2015 г. са разгледани 55 сделки, от които са одобрени 37. През същия период са сключени 28 договори за кредит и лизинг, като е предоставено финансиране на крайни клиенти в размер на 2 344 хил. лв. В допълнение, бяха прехвърлени от ББР с договори за цесия 58 договора за кредит на стойност 3 179 хил. лв. Към 30.09.2015 г. активният кредитен и лизингов портфейл на дружеството е в размер на 8 316 хил. лв. по амортизиран дълг преди обезценка и се състои от 277 кредитни и лизингови сделки. Също така дружеството има вземания и от 17 сдружения с нестопанска цел на стойност 704 хил. лв. преди обезценка.

От стартиране на дейността си в средата на 2011 г. до края на третото тримесечие на 2015 г., МФИ ДЖОБС е предоставило финансиране на целевите си групи в общ размер на 11 236 хил. лв. по 323 бр. лизингови и кредитни сделки.

ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ГРУПАТА ББР

Към 30.09.2015 г. с най-голям дял в пасивите на Групата са привлечените средства от други клиенти, различни от кредитни институции – 50% (спрямо 51% към края на второто тримесечие на 2015 г.), като сумата им възлиза на 542 431 хил. лв. в сравнение с 581 586 хил. лв. към края на второто тримесечие на 2015 г. Основна част от тях (около 71%) са формирани от привлечените средства от корпоративен клиент на ББР.

Делът в пасивите на Групата на привлечените средства от международни институции запазва размера си от предходния отчетен период в рамките на 17%, като стойността им възлиза на 192 439 хил. лв., в сравнение с 196 199 хил. лв. към края на второто тримесечие на 2015 г.

През третото тримесечие на 2015 г. ББР е договорила заем в размер на 5 млн. евро от Европейския инвестиционен фонд по Европейския механизъм за микрофинансиране „Прогрес“ на ЕК.

ПРЕГЛЕД НА ФИНАНСОВИТЕ РЕЗУЛТАТИ НА ГРУПАТА ББР

За деветмесечието на 2015 г. Групата ББР реализира печалба преди данъци в размер на 29 946 хил. лв. при отчетени 28 892 хил. лв. за същия период на миналата година. Нетният лихвен доход на Групата намалява с 3,80 % спрямо аналогичния период за 2014 г., като стойността му възлиза на 40 260 хил. лв. (към 30.09.2014 г.: 41 850 хил. лв.). Основна причина за това е намаление в он-лендинг портфейла на Банката.

Към края на третото тримесечие на 2015 г. нетният доход от такси и комисиони на Групата възлиза на 2 179 хил. лв., в сравнение с 1 885 хил. лв. за същия период на 2014 г.

Към 30.09.2015 г. общите и административни разходи на Групата достигат 11 069 хил. лв.

През деветте месеца на 2015 г. на консолидирана основа са реализирани нетни разходи за обезценки на активи в размер на 3 766 хил. лв. Възстановени са разходи за провизии за покриване на риск по поети гаранционни ангажименти в размер на 491 хил. лв. За сравнение, за същия период на предходната година са начислени съответно 10 647 хил. лв. разходи за обезценки и са възстановени 3 374 хил. лв. по провизии на задбалансови позиции.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2015 Г.

През третото тримесечие на 2015 г., „Българска банка за развитие“ АД договори заем в размер на 5 млн. евро от Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) по Европейския механизъм за микрофинансиране „Прогрес“ на ЕК. Със средствата Банката ще създаде нова он-лендинг програма за микрокредитиране, която предвижда да съфинансира със свой ресурс. Част от договорения заем ще бъде предоставна на дъщерното дружество на Банката – „Микрофинансираща институция ДЖОБС“ ЕАД за отпускане на микрокредити и микролизинги.

Целта на заема е да увеличи достъпа до микрофинансиране в подкрепа на малкия бизнес в България. За финансиране могат да кандидатстват микропредприятия с персонал до 10 души и годишен оборот до 2 млн. евро, както и самонаети лица, желаещи да развият бизнес. Максималният размер на отпусканите кредити ще е до левовата равностойност на 25 000 евро, а банките-партньори на ББР ще имат възможност да ползват ресурса, като от своя страна го предоставят на микропредприятията на възможно най-атраktivни лихвени нива. Със средствата няма да се рефинансират вече съществуващи или реструктурирани задължения на компаниите.

През разглеждания период, ББР подписа и договор с ЕИФ, за присъединяване към инициативата Social Impact Accelerator (SIA), управлявана от ЕИФ. Инициативата е насочена към публично-частно партньорство за инвестиции в малки и средни предприятия със значимо социално въздействие. Българска банка за развитие е поела ангажимент за участие в програмата с 1 млн. евро.

На 17.07.2015г. МФИ ДЖОБС подписа анекс с ЕИФ за удължаване на срока по Споразумение за гаранционна линия в рамките на Европейски микрофинансов механизъм „Прогрес” с 18 месеца.

На 08.09.2015 г., между МФИ Джобс и ББР беше подписано Споразумение за прекратяване на Договор за преобразуване от 02.06.2014 г. Споразумението е обявено по партидите на двете дружества (вписване №20150914103424 по партидата на Банката и вписване №20150914103421 по партидата на МФИ Джобс) в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

„БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ“ АД

Ангел Геков
Изпълнителен директор

Илия Кирчев
Изпълнителен директор